

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 1. – 3.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>řeší přiměřené úkoly v plošných a prostorových pracích chápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů využívá výrazových vlastností barev, kontrastu organizuje vlastní výtvarnou práci</p> <p>zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami umí míchat barvy dovede používat různé druhy štětců dle potřeby zvládne prostorovou techniku a rozfoukávání barev rozliší teplé a studené barvy</p> <p>zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem</p> <p>modeluje z plastelíny, moduritu, tvaruje papír</p> <p>zvládne koláž, frotáž umí výtvarně zpracovat přírodní materiál -</p>	<p>malba - rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy - barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev, temperové barvy, vodové barvy, pastel, voskový pastel</p> <p>kresba -rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti</p> <p>techniky plastického vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - hmatové, pohybové podněty další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a</p>	<p>OSV – osobnostní rozvoj:</p> <p>- rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>- kreativita</p>	<ul style="list-style-type: none"> - využívat výstav, návštěv galerií, muzeí - reagovat na aktuální dění ve společnosti a v přírodě - využívat možnosti výuky v přírodě, učit se vnímat proměny přírody a prostředí - zúčastňovat se výtvarných soutěží - podchytit případné talenty - brát zřetel na individuální zájmy žáků - využívat odborné literatury zařazovat nové či neobvyklé výtvarné techniky - vést vlastní kartotéku námětů

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>nalepování, dotváření, tisk, otisk apod.</p> <p>pozná známé ilustrace např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové apod.</p> <p>děti zvládnou použití výtvarných technik na základě vlastní životní zkušenosti - citového prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových vjemů, hmatových, zrakových vjemů, které jsou prvotním krokem k vyjádření a realizaci jejich výtvarných představ, komunikuje na základě vlastní zkušenosti a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil</p> <p>rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ</p> <p>v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p> <p>vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje</p> <p>interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností</p> <p>na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>smyslového vnímání</p> <p>ilustrátoři dětské knihy</p> <p>utváření osobní postoje v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod., vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby</p>		<p>Náměty na rozvoj digitálních kompetencí – viz charakteristika vyučovacího předmětu</p>

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>prohloubí si a zdokonalí techniky malby z 1. období zvládne malbu stěrkou, rozlévání barev a kombinaci různých technik umí barevně vyjádřit své pocity a nálady pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy komunikuje o obsahu svých děl</p>	<p>malba – hra s barvou, emocionální malba, míchání barev, temperové a vodové barvy, pastel, voskový pastel</p> <p>ověřování komunikačních účinků - osobní postoj v komunikaci - proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl</p>	<p>OSV – osobnostní rozvoj: - rozvoj schopnosti poznávání - kreativita</p>	<ul style="list-style-type: none"> - využívat výstav, návštěv galerií, muzeí - reagovat na aktuální dění ve společnosti a v přírodě - využívat možnosti výuky v přírodě, učit se vnímat proměny přírody a prostředí
<p>prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z 1. období dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu zvládne obtížnější práce s linií užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v plošném vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci</p>	<p>kresba – výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem – pero a tuš, dřívko a tuš, rudka, uhel, např. kresba dle skutečnosti, kresba v plenéru.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - zúčastňovat se výtvarných soutěží - podchytit případné talenty - brát zřetel na individuální zájmy žáků - využívat odborné literatury zařazovat nové či neobvyklé výtvarné techniky
<p>rozeznává grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků</p>	<p>grafické techniky – tisk z koláže, ze šablon, otisk, vosková technika</p>		
<p>prohloubí si znalosti z 1. období, získává cit pro</p>	<p>techniky plastického vyjadřování</p>		<p>Náměty na rozvoj</p>

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>prostorové ztvárnění zkušeností získané pohybem a hmatem umí výtvarně zpracovat přírodní materiály - nalepování, dotváření apod.</p> <p>pozná ilustrace známých českých ilustrátorů - např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové, J. Trnky, J. Čapka, Z. Müllera, A. Borna, R. Pilaře a další žák si vytvoří škálu obrazně vizuálních elementů k vyjádření osobitého přístupu k realitě porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p> <p>řeší úlohy dekorativního charakteru v ploše i v prostoru svobodně volí a kombinuje prostředky</p> <p>řeší přiměřené úkoly v plošných a prostorových pracích chápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů využívá výrazových vlastností barev, kontrastu organizuje vlastní výtvarnou práci</p> <p>při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě</p>	<p>– modelování z papíru, hlíny, sádky, drátů</p> <p>další techniky – koláž, frotáž, tiskátka, kombinace přírodních materiálů, mozaiky</p> <p>ilustrátoři dětské knihy</p>		<p>digitálních kompetencí – viz. charakteristika vyučovacího předmětu</p>

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>zaměřuje na projevení vlastních zkušeností</p> <p>nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p> <p>osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy</p> <p>porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p> <p>nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>			

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 5. ročníku následovně:

1. ročník – 1 hodina týdně
2. ročník – 2 hodiny týdně
3. ročník - 2 hodiny týdně
4. ročník - 1 hodina týdně
5. ročník - 1 hodina týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova

Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- žáci využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech
- žáci zaujímají a vyjadřují svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření
- učitel vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

- žáci samostatně kombinují vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření
- žáci přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj

- žáci využívají získaná poznání při vlastní tvorbě
- učitel vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů

Kompetence komunikativní

- žáci se zapojují do diskuse
- žáci respektují názory jiných
- žáci pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření
- učitel vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

- žáci umí tvořivě pracovat ve skupině
- žáci respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu
- žáci vytvářejí vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu a poznávání uměleckých hodnot
- učitel vede žáky ke kolegiální pomoci

Kompetence pracovní

- žáci užívají samostatně vizuálně obrazné techniky
- žáci dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla
- učitel vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi

Kompetence občanské

- žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí
- žáci tolerantně přistupují k různým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- žáci si utvářejí tvořivý přístup ke světu a k obohacování emocionálního života
- učitel pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům

Kompetence digitální

- učitel učí ovládat digitální zařízení, aplikace, služby k využívání při učení, získávání dat
- učitel předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- žáci využívají digitální technologie k zefektivnění své práce, vyhledávají potřebné informace o výtvarném umění, náměty pro svou činnost
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

Náměty na získávání digitálních kompetencí ve vv:

- výtvarné výtvary - v programu na malování

- vyhledávání a popis uměleckých děl (obrazy, sochy, umělecké slohy...), informací o tvůrcích výtvarného umění
- vyhledávání výtvarných technik a námětů
- dokreslování obrázků aj.

Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí. Ve vyučovacím předmětu se realizují tato průřezová témata:

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání	1. – 5. ročník: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování
Kreativita	1. – 5. ročník: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“, nápady do reality)